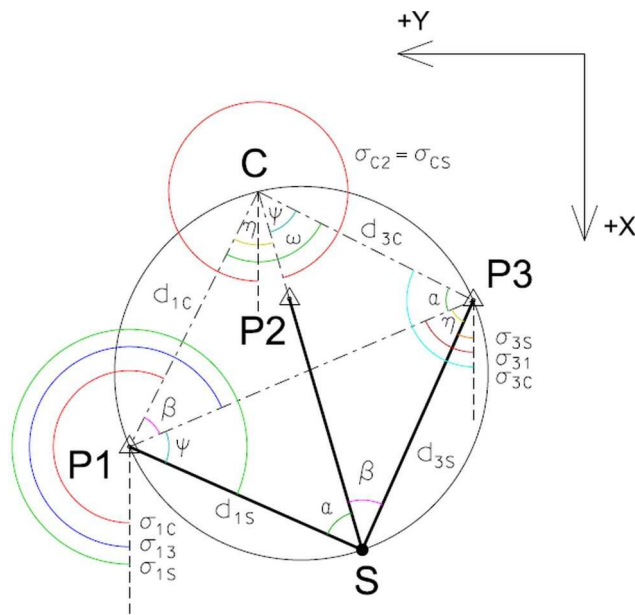

Bodový postup výpočtu protínání zpět pomocí Collinsova bodu

Zadané hodnoty: Souřadnice Y, X bodů **P1, P2, P3**

Měřené směry z bodu **S** na body **P1, P2, P3** → úhly α a β

Výpočet – určení souřadnic Y, X bodu **S**:

- 1) Collinsův bod **C** je průsečík určovaného bodu a prostředního daného bodu s kružnicí opsanou dvou daným bodům a určovanému bodu.

- 2) Výpočet směrníku a délky
$$\sigma_{13} = \arctg \frac{\Delta y_{13}}{\Delta x_{13}}; d_{13} = \sqrt{\Delta y_{13}^2 + \Delta x_{13}^2}$$

- 3) Dopočet 3. úhlu v trojúhelníku **13C**
$$\omega = 200 - (\alpha + \beta)$$

- 4) Výpočet souřadnic bodu **C** (Collinsův bod)

- a) Výpočet směrníků
$$\sigma_{1c} = \sigma_{13} - \beta; \sigma_{3c} = \sigma_{31} + \alpha$$

- b) Dopočet délky (sinová věta)
$$d_{1c} = d_{13} \cdot \frac{\sin \alpha}{\sin \omega}; d_{3c} = d_{13} \cdot \frac{\sin \beta}{\sin \omega}$$

- c) Výpočet souřadnic rajónem
$$Y_c = Y_1 + d_{1c} \cdot \sin \sigma_{1c} = Y_3 + d_{3c} \cdot \sin \sigma_{3c}$$

$$X_c = X_1 + d_{1c} \cdot \cos \sigma_{1c} = X_3 + d_{3c} \cdot \cos \sigma_{3c}$$

- 5) Výpočet směrníku
$$\sigma_{c2} = \sigma_{cs} = \arctg \frac{\Delta y_{c2}}{\Delta x_{c2}}$$

- 6) Dopočet pomocných úhlů
$$\psi = \sigma_{c3} - \sigma_{c2}; \eta = 400 - (\sigma_{c2} - \sigma_{c1})$$

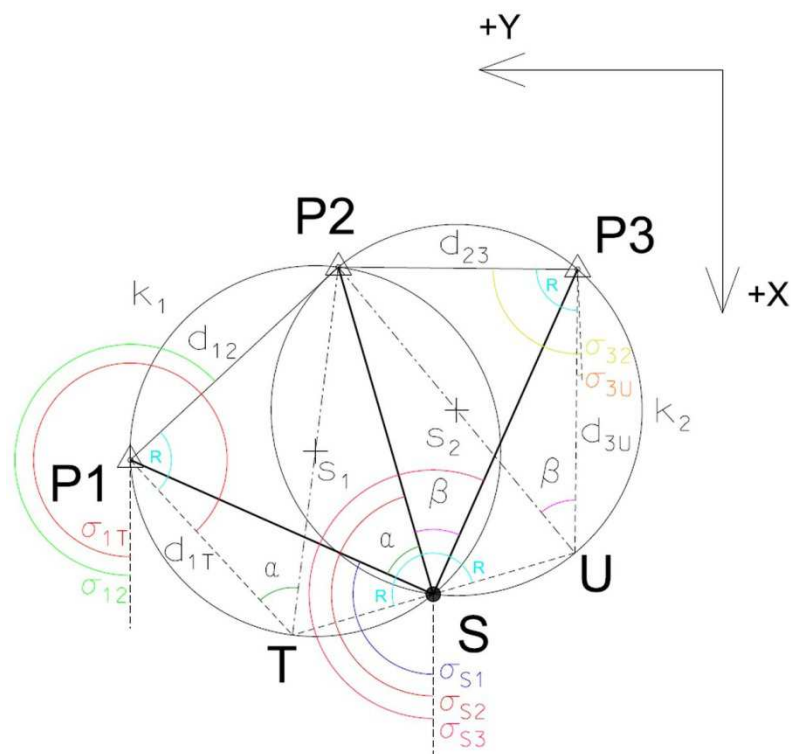
- 7) Dopočet délky (sinová věta)
$$d_{1s} = d_{13} \cdot \frac{\sin \eta}{\sin(\alpha + \beta)}; d_{3s} = d_{13} \cdot \frac{\sin \psi}{\sin(\alpha + \beta)}$$

- 8) Výpočet směrníku
$$\sigma_{1s} = \sigma_{13} + \psi; \sigma_{3s} = \sigma_{31} - \eta$$

- 9) Výpočet souřadnic rajónem
$$Y_s = Y_1 + d_{1s} \cdot \sin \sigma_{1s} = Y_3 + d_{3s} \cdot \sin \sigma_{3s}$$

$$X_s = X_1 + d_{1s} \cdot \cos \sigma_{1s} = X_3 + d_{3s} \cdot \cos \sigma_{3s}$$

Bodový postup výpočtu protínání zpět pomocí Cassiniho řešení

Zadané hodnoty: Souřadnice Y, X bodů **P1, P2, P3**

Měřené směry z bodu **S** na body **P1, P2, P3** → úhly α a β

Výpočet – určení souřadnic Y, X bodu **S**:

1) Cassiniho řešení vychází z geometrických pouček o obvodových úhlech. Kružnice k_1 je opsaná bodům **P1, P2, S** a kružnice k_2 je opsaná bodům **P2, P3, S**. Spojnice bodů **P2, s1** protíná kružnici k_1 v bodě **T**. Spojnice bodů **P2, s2** protíná kružnici k_2 v bodě **U**. Spojnice **T, U** prochází bodem **S**. Trojúhelníky **S, P2, U** a **S, P2, T** jsou pravoúhlé (obvodové úhly nad průměrem). Bod **S** je patou kolmice spuštěné z bodu **P2** na Cassiniho přímku **T, U**.

2) Určení souřadnic bodů **T** a **U**

$$\begin{aligned} \text{a) } X_T &= X_1 + d_{1T} \cdot \cos \sigma_{1T} \\ Y_T &= Y_1 + d_{1T} \cdot \sin \sigma_{1T} \end{aligned}$$

$$\text{b) Vydělení délky a směrníku } \sigma_{1T} = \sigma_{12} + R; \quad d_{1T} = d_{12} \cdot \cot \alpha$$

$$\begin{aligned} \text{c) } X_T &= X_1 - d_{12} \cdot \sin \sigma_{12} \cdot \cot \alpha = X_1 - (Y_2 - Y_1) \cdot \cot \alpha = X_1 - \Delta Y_{12} \cdot \cot \alpha \\ Y_T &= Y_1 + d_{12} \cdot \cos \sigma_{12} \cdot \cot \alpha = Y_1 + (X_2 - X_1) \cdot \cot \alpha = Y_1 + \Delta X_{12} \cdot \cot \alpha \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{d) } X_U &= X_3 + d_{3U} \cdot \cos \sigma_{3U} \\ Y_U &= Y_3 + d_{3U} \cdot \sin \sigma_{3U} \end{aligned}$$

$$\text{e) Vydělení délky a směrníku } \sigma_{3U} = \sigma_{32} - R = \sigma_{23} + R; \quad d_{3U} = d_{23} \cdot \cot \beta$$

$$\begin{aligned} \text{f) } X_U &= X_3 - d_{23} \cdot \sin \sigma_{23} \cdot \cot \beta = X_3 - (Y_3 - Y_2) \cdot \cot \beta = X_3 - \Delta Y_{23} \cdot \cot \beta \\ Y_U &= Y_3 + d_{23} \cdot \cos \sigma_{23} \cdot \cot \beta = Y_3 + (X_3 - X_2) \cdot \cot \beta = Y_3 - \Delta X_{23} \cdot \cot \beta \end{aligned}$$

3) Bod **S** je průsečíkem dvou přímek **T, U** a **P2, S**

(vyjádření vektory, kolmost vektorů (u_1, v_1) a (u_2, v_2) : $u_1v_1 + u_2v_2 = 0$).

a) **T, U**: $Y_S - Y_T = \frac{Y_U - Y_T}{X_U - X_T} \cdot (X_S - X_T)$ (platí pro úsečky **TU, TS**)

b) **P2, S**: $Y_S - Y_2 = -\frac{X_U - X_T}{Y_U - Y_T} \cdot (X_S - X_2)$ (platí pro kolmé úsečky **TU, P2S**)

c) Odečtení rovnic a) - b) $\rightarrow -(Y_T - Y_2) = \frac{Y_U - Y_T}{X_U - X_T} \cdot (X_S - X_T) + \frac{X_U - X_T}{Y_U - Y_T} \cdot (X_S - X_2)$

d) $X_S = \frac{X_2 \cdot \Delta X_{TU}^2 + X_T \cdot \Delta Y_{TU}^2 - \Delta Y_{2T} \cdot \Delta X_{TU} \cdot \Delta Y_{TU}}{\Delta Y_{TU}^2 + \Delta X_{TU}^2}$

e) K čitateli přičtení a odečtení $X_2 \cdot \Delta Y_{TU}^2$

f) $X_S = X_2 - \frac{\Delta Y_{TU} \cdot (\Delta Y_{2T} \cdot \Delta X_{TU} - \Delta Y_{TU} \cdot \Delta X_{2T})}{\Delta Y_{TU}^2 + \Delta X_{TU}^2} = X_2 - \Delta Y_{TU} \cdot k$

g) Dosazením do b) $\rightarrow Y_S = Y_2 - \frac{\Delta X_{TU}}{\Delta Y_{TU}} \cdot (-k \cdot \Delta Y_{TU}) = Y_2 + k \cdot \Delta X_{TU}$

4) Kontrola výpočtem směrníků $\alpha = \sigma_{S2} - \sigma_{S1}$; $\beta = \sigma_{S3} - \sigma_{S2}$